

+

Lov og Evangelium

ISSN 2387-5275

NR. 6

JUNI - JULI 2016

52. ÅRGANG

Foto: Mant Gangås

«Dere skal øse vann med glede av frelsens kilder.» Jes 12:3

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

BLADET LOV OG EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.
Det er gratis og kommer med 10 nummer i året.
Frivillige gaver kan sendes kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rolfnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

Redaktør: Ingar Gangås, Følstadvegen 135,
7690 Mosvik. Tlf. 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no
Redaksjonsråd: Per Bergene Holm,
Dag Rune Lid og Ragnar Opstad
Layout: Kristian Mehl Gangås

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-
rosenienske forkynnelse, og ønsker å forkynne
Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute
på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske
kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i
Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Konrad Fjell, Laskengrenda 44,
3221 Sandefjord. Tlf. 915 10 064
E-post: konrad.fjell@gmail.com

Kasserer: Kari Mangelrød, Fossnesveien 13 B,
3160 Stokke. Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL.
Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord
og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt
fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre
lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 995 09 060
E-post: pbholm@online.no

INTERNETT: www.nll.no

Levende vann

I Jerusalem er det en kilde som heter
Gihonkilden, også kjent som Maria-
kilden. På profeten Jesajas tid lot kong
Hiskia bygge en vannkanal gjennom
fjellet for å lede vann til Siloadammen
i Davidsbyen i det gamle Jerusalem.
Da byen var omringet av fiender, var
vannet uunnværlig for å overleve.

Jesaja karakteriserer dette vannet
som «det som renner så stille» (Jes
8:6). Men folket var ikke fornøyd med
vannet fra Herren. Profeten forkynte da
at «elvens vann, de mektige og store»
(Eufrat og Tigris) skulle oversvømme
dem fra Assyria (8:7) og folket bort-
føres i fangenskap.

Dette gir oss mye å tenke på. Akter
du på Guds ord? Det er i denne stillhet
du tilføres liv og næring for ditt guds-
liv. Vår Mariakilde er Ordet. Jesus,
som var Gud fra evighet, lot seg føde
av jomfru Maria for å bli sonoffer og
stedfortreder for oss. Å, hvor det må ha
smertet! Men slik ble han kilden med
det levende vann «som veller fram til
evig liv».

Den blindfødte (Joh 9:1) fikk synet
ved å vaske seg i Siloadammen, som
betyr «utsendt». Jesus er Guds utsendte
– som alene kan vaske deg ren og åpne
dine øyne. Da skjer det under at du får
din lyst i å drikke av «nåden alene».

Den som drikker av dette vann, skal
aldri i evighet tørste (Joh 4:14). Uten
«det levende vann» vil du bli fanget av
vannmassene fra denne verden og gå
mot en evig undergang.

Ingar Gangås

Frelst av nåde – eller bare nåde

Av Gunnar Nilsson

Er dette en motsetning? Ja, det kan være som motsetningen mellom tro og vantro. Tankene omkring dette begynte med noe som jeg hørte. Det hendte da liberale romersk-katolske og lutherske teologer hadde kommet til at «nå er vi enige om at vi blir rettferdiggjort av nåde». Da kommenterte Carl Fredrik Wisløff: «Nei, vi er fremdeles ikke enige, for vi tror at man blir rettferdiggjort av nåde alene».

Mange forstår nok ikke hva denne forskjellen består i. Vi trenger ikke her bare tenke på romersk teologi, men også blant mange som bekjenner seg til luthersk kristendom kan det være uvant og vanskelig å skjønne forskjellen mellom «nåde» og «nåde alene».

La oss forsøke å belyse dette. Jesus begynner sin bergpreken med ordene: «Salige er de fattige i ånden, for himlens rike er deres» (Mat 5:3). Med

åndens fattigdom følger også det som nevnes etterpå: «Salige er de som sørger» (5:4) og «Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten» (5:6).

Det er gripende å se i Bibelen hvor full av trøst og håp Jesus er mot de som er små i egne øyne, de som ingenting er i seg selv, som er fattige i ånden, de som ikke kan hjelpe seg selv. Vi kan ikke finne et eneste eksempel i Bibelen på harde ord til slike. Jo, vi har et unntak, den kana'aneiske kvinnen, men det skal vi nok forstå mer som en prøvelse på hennes tro.

Guds hjerte åpner seg til trøst for alle fattige og sorgbetyngede mennesker. Men så har vi motsetningen, de strenge ordene til alle de mette og selvgode menneskene. Tenk bare på Jesu ve-rop i Lukasevangeliet (6:24-25): «Men ve dere som er rike, for dere har alt fått deres trøst. Ve dere som nå er mette, for dere skal hungre! Ve dere

Innhold, juni-juli 2016

Levende vann. Av Ingar Gangås	side 2
Frelst av nåde – eller bare nåde. Av Gunnar Nilsson	side 3
Syndenes forlatelse. Av Carl Olof Rosenius	side 7
Synd og nåde. Av Ragnar Opstad	side 9
Møtekalender.	side 11
Kven klagar, fordømer og skil? Av Dag Rune Lid	side 12
Evangeliets rette kjennemerke. Av Carl Fr. Wisløff	side 13
Nåde eller fortjeneste? Av Carl Fr. Wisløff	side 14
Veien til Moria (4). Av Per Bergene Holm	side 15
Her en kilde rinner. Av Ingar Gangås	side 20

“
**Salige er de fattige i ånden,
for himlenes rike er deres.**
(Mat 5:3)
”

som nå ler, for dere skal sørge og gråte!»

I sendebrevene til de sju menighetene i Åpenbaringsboken finner vi bare to som ikke får hard kritikk. Hva kjennetegner dem? Det er noe smått noe, men som har stor verdi i kristenlivet, for til menigheten i Filadelfia sies det: «Se, jeg har satt foran deg en åpen dør, og ingen kan lukke den igjen, *for du har liten styrke*, og har holdt fast på mitt ord og ikke fornektet mitt navn» (Åp 3:8). Og til Smyrna sies det: «Jeg vet om din trengsel og *din fattigdom* – men du er rik – og om spotten fra dem som sier de er jøder, men ikke er det, men er Satans synagoge» (Åp 2:9). Det som er sagt til deres fordel er at den ene har *liten styrke* og den andre er *fattig*.

Men vi kan si at det finnes to slags fattige. Det er dem som står utenfor døren til Guds rike og som lengter etter å komme inn, og det er de som er innenfor.

For det første må det sies at det vel ikke finnes så mange bekjennende kristne som ikke behøver nåde. Men det er nok få som behøver *bare* nåde. Vi kan tenke på fariseeren og tolleren i templet. Fariseeren behøvde også nåde. Fariseerne tror ikke at de er så fullkomne at de ikke trenger å be om forlatelse for en del synder, og de tror

på en nådig Gud. Men når Jesus forteller om disse to i templet, fremheves det at fariseeren takker. Han takker Gud for at han ved Guds hjelp har klart å leve et bedre liv enn tolleren. For han tenker om seg selv at han med Guds hjelp har levd et noenlunde bra liv – i tro på Gud. Jesus sier om ham at han ikke gikk rettferdig hjem. For han behøvde bare en delvis nåde. Han tilhørte de rike!

For Guds ord sier: «Han støtte mektige ned av deres troner og opphøyet de små. Hungrende mettet han med sine gode gaver, men rikfolk sendte han tomhendte bort» (Luk 1:52-53).

Fariseeren kjente nok ikke på fullkommen rikdom i seg selv, men saken var at han ikke var helt fattig og hjelpeløs, bare delvis. Tolleren som gikk rettferdiggjort hjem til sitt hus hadde bare fattigdom.

I dag er det nettopp dette at vi duger i oss selv som er det mest fremtredende i kristenheten. Det blir sagt: «Se deg i speilet hver morgen og si: Jeg duger!» Man tenker kanskje ikke at en er helt syndfri, for en kan ikke unngå å komme i den situasjon at man behøver å bekjenne synd av og til. Men man er

“
**Det finnes to slags fattige.
Det er dem som står utenfor
døren til Guds rike og som
lengter etter å komme inn,
og det er de som er innenfor.**
”

ikke blitt helt hjelpeløs og fortaapt, slik at en innser at en ikke kan bidra med noe som helst til sin salighet.

Jeg vil her berette en historie som Ludvig Hope fortalte og som hendte for lenge siden. Det var i skolen, der en lærer ville oppmuntre elevene til å lese godt på leksen sin. Så sa han til elevene at neste dag skulle alle sammen få komme inn i hans bestestue og få sjokoladedrikk og noe å spise dersom de hadde lært leksen sin utenat. På den tiden var det slik for barna på landet at dette var virkelig noe å se fram til. Barna gikk hjem fra skolen og var alle bestemte på at de skulle lære seg leksen til neste dag. Alle sammen var de glade og sikre på at dette skulle lykkes dem bra – alle utenom én. Han hette Severin. Motløs og sorgfull gikk han der mellom de andre. For han var en av dem som ikke hadde så lett for å lære. For ham var det omtrent umulig å lære noe utenat. Derfor tenkte han at alle de andre ville få komme inn til læreren neste dag, mens han selv måtte sitte ensom igjen. Da han kom hjem, bad han sin mor om å hjelpe seg. Han ville forsøke å lære leksen sin. Mor la arbeidet sitt til side og de strevde lenge med leksen, men de kom ingen vei. Da kvelden kom var Severin helt utkjørt, men han hadde ennå ikke lært leksen sin. Tidlig neste morgen var Severin og hans mor oppe og forsøkte på nytt, men det hjalp ikke. Så måtte han gå til skolen uten å kunne leksen. Læreren hørte alle i tur og orden. Til sist var det bare Severin igjen.

– Nå, sa læreren, reis deg så får vi høre!

– Jeg kan ikke, svarte Severin.

– Å jo, jeg skal hjelpe deg i gang, sa læreren, så går det nok. Severin gjen-tok lærerens ord, men da læreren holdt opp, så var det helt stopp.

“—————
Det er gripende å se i Bibelen hvor full av trøst og håp Jesus er mot de som er små i egne øyne, de som ingenting er i seg selv, som er fattige i ånden, de som ikke kan hjelpe seg selv.
—————”

Alle satt der og syntes synd på Severin.

– Hva skal vi gjøre med Severin? spurte læreren.

Da reiste ei jente seg og sa:

– Severin må få være med!

– Er alle enige i det? undret læreren.

– Ja, ropte de alle sammen.

Så fikk de alle komme inn i lærerens bestestue for å få sjokolade og mat. De satt der alle sammen og spiste og drakk fordi de hadde lært leksen sin, alle unntatt Severin. Han satt der av *bare nåde*. Han fikk komme inn uten å kunne leksen.

Alle sammen var der av nåde fordi læreren var snill mot dem, men det var bare Severin som var der av *bare nåde*! Forstår du? På den måten kommer man til himmelen!

Til Guds himmel kommer man av

bare nåde, fordi man ikke kan leksen sin, og er blitt fattig.

Det er nok mange slike kristne som fariseeren i templet. De strever med å leve et bra liv og prøver på forskjellig vis å oppføre seg bra. Men de lykkes naturligvis ikke helt, og så ber de om Guds nåde. De har som regel ikke så vanskelig for å tro at da er alt i orden, for de behøver jo ikke så mye nåde, bare for det som mangler hos dem.

Fortellingen om Severin og skolebarna halter noe, for det er ikke slik at du kommer inn i Guds rike på grunn av at du har lært leksen din som disse elevene. Men her på jorden ser det ut som en gjør det – jovisst er det mange som tenker slik.

Da er det annerledes med dem som mangler alt. De har ikke lyktes, ikke med sine gjerninger og ikke med sitt liv og heller ikke med sin tro. Så står de der utenfor Guds rike. Men salige er de som ikke har! Salige er de, sier Jesus, for himmelriket hører dem til. Her er den trange porten. Du som er som Severin, kom nå inn i Guds rike – himmelriket er ditt! Jesus har gjort leksen for deg! Det skal du få tro, og da er du frelst!

Noen ord også om dem som har kommet inn i Guds rike: Hva slags kristne er de? En sann kristen kan aldri finne trøst i seg selv. De er fattige i sin ånd og strekker alltid sine tomme hender mot Guds nådefavn for å få, dag for dag, år etter år. Det er som med mannæen i ørkenen. Den råtnet dersom man sparte noe. Den måtte sankes hver dag, for hungeren var like stor hver dag. Nettopp derfor er det at evangeliet må for-

“—————
Har du kommet som en
hjelpeløs og fortapt synder
til Gud?
—————”

kynnes for Guds barn, igjen og igjen. Ellers hadde det vært nok å spise det bare den ene gangen, men nå er det slik at det forsvinner så ofte for oss. Hjertet har så lett for å glemme det og vi klarer ikke å holde fast på det. Det må stadig fylles på, for en kan ikke leve uten Jesus. Så er det så forunderlig dette: jo mer en kristen får se bort fra seg selv og finner alt i Jesus, jo lykkeligere blir han.

Jo, det er sant som det står skrevet: «Salige er de fattige i ånden, for himlenes rike er deres» (Mat 5:3).

«Som sørgende, men alltid glade. Som fattige som likevel gjør mange rike. Som de som ingenting har, men likevel eier alt» (2Kor 6:10).

Så kommer spørsmålet til deg: Har du kommet som en hjelpeløs og fortapt synder til Gud? Eller har du bare hatt *noen* synder å bekjenne for Gud, og det har vært nok for deg?

Til sist må det også sies at det å være fattig i ånden slett ikke er det samme som å være åndsfattig eller fattig *på* ånd. Menigheten i Laodikea var åndsfattig. For de syntes at de var så rike. De hadde nok, og behøvde ikke noe mer. De var uten hunger og tørst etter rettferdigheten. De hadde nok på forhånd. *Det er å være åndsfattig.* Da er man ikke salig, da er man bare rik i egne øyne. L&E

Syndenes forlatelse

Av Carl Olof Rosenius

«Min sjel, lov Herren, og glem ikke alle hans velgjerninger! Han som forlater all din misgjerning, som leger alle dine sykdommer.»

Sal 103:2-3

Du sier: Ja, jeg skulle også tro mine synders forlatelse, hvis jeg ikke hadde en bestemt synd, som er både for stor og for stygg! Du har noe som hemmelig tynger ditt hjerte. Dette er visst svært. Men hør hvordan ordene lyder: «Han som forlater all din misgjerning». Det er sant. Det er en *synd til døden* som aldri kan bli forlatt. Det er «bespottelse mot Ånden». Men de som har begått denne synd, pleier aldri å søke forlatelse. Nå sier også Kristus uttrykkelig at denne synden er den *eneste* som aldri kan bli forlatt. Ellers sier han: «Hver synd og bespottelse skal bli menneskene forlatt». Det gjelder også så store synder som bespottelse mot Gud, ja, de mest grusomme synder. Herren forsikrer jo selv: «Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø. Om de er røde som skarlagen, skal de bli som den hvite ull!» Stans her! Skulle du ikke, når den barmhjertige Gud forsikrer deg dette så sterkt, tro ham på Ordet, selv om du ikke føler noe i hjertet ditt? Eller vil du ennå stå Herren imot etter at han har møtt deg med et så stort ord til trøst? Ved det kan du begå den grusomme synd å gjøre Gud til en løgner! Vil du ennå i vantro leve borte fra din Gud?

Men nå sier du kanskje at du engang også har fått og trodd forlatelse. Men du syndet igjen. Gud kan vel ikke forlate bestandig! At du har syndet, etter at du har fått nåde, er nok en svær synd. Men legg igjen merke til ordene! Her står det ikke: Har forlatt, som om det var bare den ene gangen. Men: forlater, bestandig og uavlatelig forlater. Hvis Gud ikke forlater bestandig, er hans forlatelse ikke til noen nytte. Da ville ikke én sjel bli frelst. Da ville alt straks være fortapt, fordi det alltid er synder i vårt kjød, og fordi disse bestandig viser seg.

Her passer Martin Luthers ord: «Fordi en evig synd hefter ved vårt kjød, så lenge vi lever her på jorden, og det ingen ende er på våre feil og forseelser, så er det sannelig nødvendig, at vi for dette har en evig og stadig forlatelse, for at ikke syndens skyld igjen skal føre oss under Guds vrede. For forlatelsens skyld står vi enda alltid under nåden». Dette er Herrens evige pakt, som gjør at synden ikke kan fordømme oss! Her kan du ta David selv til bevis! Han hadde også en lang tid stått i nåde hos Gud. Ja, han var blitt møtt med en ganske overordentlig stor nåde: Han hadde i sin tidlige ungdom møtt Guds Ord og fått lys over det av Ånden. Mens han var fårehyrde utvalgte Gud ham og salvet ham til konge over Guds folk. Siden velsignet Gud ham med store seire og mye ære. Ja, han var endog en stor profet for Herren.

Men se, på én gang falt han i de to forferdelige synder, hor og mord! Det var synder som «var som purpur». Og de var begått av den mannen som hadde fått størst lys og mest nåde. Likevel – likevel fikk han forlatelse. Han fikk et herlig tilsagn om forlatelse, straks han hadde bekjent sin synd for Herren.

Og hva hadde han gjort for å forsonse Gud og få forlatelse? Ikke noe, slett ikke det minste. Det var bare etter mye motstand at han ble drevet av

Nåde

En ung pike kom til keiser Napoleon og bad beveget:

– Deres majestet, jeg ber om nåde for min far.

– Hvem er din far, og hvem er du? spurte Napoleon.

– Jeg heter Lojolia, og min far er dømt til døden.

– Ja, mitt barn, sa keiseren, da kan jeg dessverre ikke gjøre noe for deg. Det er allerede andre gang din far er funnet skyldig.

– Ja, jeg vet det, herre, ropte den ulykkelige pike, men jeg ber ikke om rettferdighet, jeg ber om nåde.

– Det kom noen rykninger i Napoleons ansikt. Tårene kom fram i hans øyne, og etter å ha tenkt seg litt om, sa han:

– Din far skal få nåde. Han er fri.

Vi står skyldige for Gud på grunn av vår synd. Det var rettferdig av ham å straffe oss med døden. Men han handler ikke med oss etter fortjeneste. Gud gir oss nåde.

Mia Hallesby

nøden til å gå fram for Gud midt i sin skam og bekjenne synden. Da fikk han straks forlatelse. Han sier selv: «Da jeg tidde, ble mine ben borttært, idet jeg stønnet hele dagen. Dag og natt lå din hånd tungt på meg. Jeg sa: Jeg vil bekjenne mine misgjerninger for Herren. Og du tok bort min syndeskyld». Her ser vi hva Guds evige pakt betyr, den som gjør at ingen synd kan fordømme oss! Her ser jeg at om syndene er som purpur, skal de bli tvettet i Lammets blod og bli hvite som snø. Her ser jeg at Jesu Kristi, Guds Sønn, blod renser oss fra all synd. Her ser jeg at om en endog har fått nåde før, blir synden likevel forlatt straks. Her gjør jeg den sunne og enkle slutning: Har Gud forlatt David, som hadde fått slikt lys og så stor nåde, og som enda syndet så grovt, da våger ikke jeg et øyeblikk å tvile. Jeg går ikke bort fra min Gud. Da kan, da bør og da får jeg lov til å være viss på at han like så vel forlater meg. Jeg kan ikke til alle mine andre synder også legge den synd mot Gud at jeg skulle si at han ikke holdt sitt Ord, men gjorde forskjell på folk. Gud bevare meg fra en slik vantro! Jeg er et menneske, jeg også, så vel som David. Jeg er jo forsonet med Kristi dyre blod, jeg så vel som David. Og David var en likeså stor synder som meg. Når han likevel fikk nåde for så store synder, da våger ikke jeg å tvile. Slett ikke når den barmhjertige Gud sier: «Jeg vil ingen synders død». Erkjenn bare din misgjerning – «og om dine synder er som purpur, skal de bli hvite som snø!»

Husandaktsboken

Synd og nåde

Av Ragnar Opstad

«Du har berre trøytt meg med syndene dine, og gjeve meg møde med misgjerningane dine. Eg, ja eg er den som slettar ut misgjerningane dine for mi skuld, og syndene dine kjem eg ikkje i hug.»

Jes.43:24-25

«Du visste alt om meg før du meg kalla ...»

«I opphavet skapte Gud himmelen og jorda» (1Mos 1:1). Når det gjaldt mennesket, sa Gud:

«Lat oss gjera menneske i vårt bilete, i likning med oss» (1Mos 1:26).

Det var ei rådslaging i himmelen mellom Gud Fader, Sonen og Den Heilage Ande før mennesket vart skapt, kor Sonen sa seg villig til å koma ned til jord som den andre Adam og oppretta syndefallet, som den allvitande Gud kjende til før det hende (Ef. 1:4).

Det som Jesus har gjort, gjeld alle. Og gjeld det alle, så gjeld det òg meg. Men skulle det vera til gagn for meg, så måtte det vera ei frelse som tek seg av meg i den tilstand eg er komen i etter syndefallet. Skulle eg tilkjempa meg ein viss kvalitet som skulle gjera meg skikka til Guds nåde, så ville vegen vera stengd.

Alt frå eg var eit foster, kjende Herren meg (Salme 139:16). Ja, han kjende meg endå tidlegare; frå *før* eg vart forma i mors liv (Jer 1:5). Dessutan kjende han til heile livet mitt fram

til min siste dag her på jord. Ingen ting i mitt liv kjem uventa på Herren.

På Golgata la Jesus siste hand på ei skreddarsydd rettferdsdrakt. Ho dekkja ikkje berre arven frå Adam, men også alle mine synder som er gjort av meg og som skal koma til å bli gjort.

Dette gjeld *alle* synder for *alle* menneske – til alle tider.

Denne drakta er slik at ho passar for kvar og ein som tek si tilflukt til Jesus.

Våre motstandarar

Djevelen, verda og vårt eige kjøt gjer det dei kan for at vi ikkje skal nå vårt himmelske mål. Kjøtet vårt elsker det som Gud hatar – og hatar det som Gud elsker.

Verda freistar med dei nærverande ting, slik at vi kan tapa målet av sikte. Så står vi i fare for at evangeliet berre blir teori utan liv.

Djevelen kjem som ei brølande løve – eller som ein ljosengel: Det er ikkje farleg med litt synd; det er jo nåde å få for alle som bekjenner si synd! Dessutan får du større syndenød og større behov for Guds nåde. Han seier ingen ting om at han med denne tale vil fanga deg i sitt garn, slik at du til slutt er heilt i hans makt. Kva hjelper det då om teorien er i orden og ein kan avleggja eit evangelisk vitnesbyrd?

Synda er farleg

Høyr kva Guds ord seier om synd

og freisting: «Om handa di freistar deg, så hogg henne av! Det er betre for deg at du går vanfør inn til livet, enn at du har dei to hendene dine og går bort til helvete, til elden som ikkje kan sløkkjast, der ormen deira aldri døyr, og elden aldri sloknar. Og om foten din freistar deg til fall, så hogg han av! Det er betre for deg at du går halt inn til livet enn at du har dei to føtene dine og vert kasta i helvete, der ormen deira aldri døyr, og elden aldri sloknar. Og om auga ditt freistar deg, så riv det ut! Det er betre for deg at du går einøygd inn i Guds rike enn at du har to augo og vert kasta i helvete, der ormen deira aldri døyr, og elden aldri sloknar» (Mar 9:43-47).

Vi skal merka oss at dette, sa Jesus til læresveinane sine! Dette hørde også Judas! Er det her *du* er – så er du i livsfare, ja, meir enn det. Du vil enda på same staden som Judas.

Synda kan få slik makt «at vi begår den hver gang det kommer en fristende anledning. Det er også en side ved syndens mørke makt at for hver gang den utføres, legger den vår vilje i lenker, fastere og fastere» (Ole Hallesby).

Når synda har stor makt i livet ditt, har det å gjera med ditt forhold til evangeliet – at det sit meir i hovudet enn i hjarta – eller at du forsømer kjelda med det levande vatnet. Sigeren over synda i ditt liv har med kjennskapet til Jesus å gjera. Dess meir evangeliet får innta ditt hjarta, dess meir mister synda si makt over deg, og du får trong til å leva rett og godt til hans ære. Du kan nok framleis koma til å falla i synd, men du

har likevel fått fast grunn å stå på. Du treng ikkje bli liggjande i fallet, men får reisa deg att, for Guds nåde mot deg er den same.

Guds nåde fører til fridom

Er det slik at du vil bli fri – utan at du maktar å gjera deg fri, så må du ropa til Herren og setja namn på synda. Han gjer deg fri. Det gjer han ved å overtyda deg om at den synd som anklagar deg, er gjort opp – på Golgata. Når den sanninga blir tatt imot, er du berga. Trur du det ikkje, så gjer du Gud til ein lygnar, og det blir ei større synd enn alle dei andre syndene dine; for ved ei slik synd stengjer du deg sjølv ute frå Guds nåde og foraktar det som Jesus har gjort for deg. Les gjerne omatt ordet under overskrifta av stykket frå Jes 43:24-25 og ta det til deg. Det er talt til kvar og ein som har bruk for det.

Guds nåde har også den verknaden at «han oppsedar oss til å fornekte gudløyse og verdslege lyster, til å leva sedeleg og rettferdig og gudfryktig i den verda som no er (...)» (Tit 2:12).

Vi ser i Guds ord at det var stor skilnad mellom Abraham og Lot – og mellom Josef og Samson. Det hadde med deira forhold til Guds ord å gjera. «Korleis skulle eg då gjera så stor ein vondskap og synda mot Gud?», sa Josef. Å leva nær Gud i Ordet – gjer at det blir vanskelegare for oss å synda.

I 1Pet 4:1 seier Peter at det er gjeve oss eit våpen i striden: «Sidan no altså Kristus har lide i kjøtet, så må de og væpna dykk med den tanken, at den som har lide i kjøtet, er ferdig med

Møtekalender

Juni

25. Askim
Sigbjørn Agnalt
- 24.-26. Barneleir på
Fossnes
Lars Fosssdal,
Konrad Fjell,
Martin Fjære
- 24.-26. Ungdomsleir på
Trettenes
Jan Eirik Berre,
Rami Seppälä
26. Randaberg
Per Hove

Juli

10. Randaberg
Lars Fosssdal
- 13.-17. Sommersamling
på Fossnes
Bjarne Gjuvslund,
Sigbjørn Agnalt,
Per Bergene Holm,
Konrad Fjell,
Ingar Gangås
- 26.-31. Svängsta (S)
Lars Fosssdal

August

- 04.-07. Stevne på
Laberget
Odd Eivind
Stensland,
Marcus Söderberg,
Bjørn Valde,
Ingar Gangås
14. Årnes
Taler ikke klar
- 18.-21. Soknedal
Ingar Gangås
- 23.-28. Mosvik
Odd Eivind Stensland
- 24.-28. Fogn
Reidar Thorbjørnson
- 30/8-4/9 Bangsund
Lars Fosssdal

September

- 30.-2/10 Bibelhelg på Solgry
Gunnar Nilsson,
Reidar Heian

Program for Solgry i neste nummer

Flere opplysninger om stevner og leirer i L&E 5/2016 og på nll.no

synda». Vidare seier Peter i kap. 5:9:
«Stå han imot, faste i trua».

I Rom 6:11 vitnar Paulus det same:
«Såleis skal de òg rekna dykk som
døde for synda, men levande for Gud i
Kristus Jesus».

Dette er å døyda gjerningane åt le-

kamen ved Anden (Rom. 8:13). Når eg
mang ein gong står anklaga i samvitet,
skal eg i same stund få tenkja og vita
at eg har fått ei frelse som er tilpassa
og gjeld den situasjonen eg står i eller
har kome opp i. Det er stor nåde frå
Herren.

Kven klagar, fordømer og skil?

Av Dag Rune Lid

Kven vil klage Guds utvalde? Kven er den som fordømer? Kven vil skilje oss frå Kristi kjærleik? Desse tre spørsmåla mot slutten av kapittel 8 i Romarbrevet er på eit vis ei oppsummering av bodskapen som Paulus har formidla utover heilt frå Rom 3:21.

Kven vil klage?

Både lova og djevelen klagar den truande. Når Guds lov anklagar, er det med på å drive den truande til Kristus. Der har han erfart at i Guds ords lys verkar Jesu blods reinsande kraft, og at det frir han frå lova sine anklager.

Kvifor dømmer Herren? «Når vi vert dømde, er det Herren som refsar oss, så vi ikkje skal verte fordømde saman med verda» (1Kor 11:32). Denne domen er til berging for meg, så sant den driv meg til Kristus.

Djevelen derimot klagar Guds utvalde heile tida for fall, nederlag, svikt, forsømingar – ja, at ein i det heile kan kalle seg ein kristen. Ein må gje djevelen rett i hans klager.

Men når Paulus skal svare på spørsmålet: «Kven vil klage Guds utvalde?», svarar han ikkje på kven som klagar. Han svarar derimot på det motsette – kven som rettferdiggjær, og svarar: «Gud er den som rettferdiggjær».

Det er ikkje kven som klagar, eller kva tilstand den truande er i som vert sett i fokus, men korleis Gud handlar. Det er Herren som rettferdiggjær, og når

han gjer det, då er det ingen anklage eller anklagar som kan dømme den truande.

Kven fordømer?

Det andre spørsmålet lyder: «Kven er den som fordømer?» Som kristen møter eg fordøminga frå andre menneske. Eg kan kjenne på fordøminga frå mitt eige samvit. Djevelen fordømer meg heile tida osv.

Romarbrevet 8 vert innleia med dette veldige: «Så er det då inga fordøming for dei som er i Kristus Jesus». Tenk det! Tru det! Sjølv om djevelen, verda og mitt eige kjøt rasar, og fordømingane haglar, finst det inga fordøming i Kristus! Kvifor? Når eg er i Kristus Jesus må alt som møter meg først møta Kristus – også fordøminga.

Dei truande skal få kvile i at «om hjarta vårt fordømer oss, så er Gud større enn hjarta vårt og kjenner alle ting» (1Joh 3:20).

Kven vil skilje?

Det er mange ting som prøver å skilje den truande frå Kristus i denne verda. Det kan vere trengsle, angst, sjukdom, svolt, fare osv. Den truande må også rekne med å gå gjennom mykje fordi han er ein kristen.

Paulus hadde opplevd både å verte steina, hudfletta gong etter gong, fleire forlis på havet osv. (2Kor 11:25). Han hadde også ein «torn» i kjøtet som han aldri vart kvitt. Likevel kunne ikkje noko

Evangeliets rette kjennemerke

Av Carl Fr. Wisløff

Det hender at man misforstår evangeliet, og mener å høre det hvor det faktisk ikke finnes. Finnes det noe tegn som vi kan kjenne evangeliet på?

Martin Luther sier: «Jeg har ofte sagt at troen ikke forholder seg alene til Gud, men det *frelsen har kostet Gud* (die Köste) må også være der. 'Tyrken og jøden' tror også på Gud, men uten middelet og uten omkostningene. Hva er nå dette for en omkostning? Det viser evangeliet oss, for evangeliet lærer over alt at vi ikke kan ha Faderen uten ved *middelet*, og han kan ikke like at vi vil komme til Faderen uten middelet».

Evangeliets kjennetegn er «die Köste», ordet om hva frelsen *kostet* Gud. Det er ikke nok å tale om Gud, om kjærligheten til Gud, om å lese hans ord, tro på ham og bruke nådemidlene. Det er ennå ikke evangelium om man oppfordrer til alt dette. Det er heller ikke nok å tale om Guds kjærlighet – ordet om Guds kjærlighet blir ikke evangelium før «die Köste» er med. Uten dette bestemte

innhold finnes intet evangelium.

Det er nok noen som vil synes at dette er hård tale. Og man har ikke sjelden følelse av at predikanten mener å tale det reneste evangelium når han formaner og sier: «Du må omvende deg – du må tro – du må komme til Jesus!».

Så lenge forkynnelsen beveger seg i tilskyndelser, oppfordringer og formaninger, så lenge er det *loven* den bringer. For alt som legger plikter og oppgaver på oss, alt som ber oss om å gjøre noe, det er lov – om det så er en oppfordring til å *tro*.

Det finnes ikke en gnist av nåde og barmhjertighet i loven. For loven er et ord som forlanger *alt*, og som derfor alltid vil ha noe å innvende mot oss. Loven anklager alltid.

Men det finnes ikke et fnugg av anklage, dom og forbehold i evangeliet. Evangeliet legger ikke så mye som et dun på oss som vi skal bære.

*Utdrag fra boken
«Ordet fra Guds munn»,
Luther forlag 1978*

av dette skilje han frå Kristi kjærleik.

Han vitna derimot at gjennom alt dette «vinn me meir enn siger ved han som elska oss». Tenk, meir enn siger!

Korleis kunne han seie noko slikt? Jau, han hadde erfart at Herren stod ved sine løfter til minste detalj! Derfor kunne han også konkludere så

forunderleg: «For eg er viss på at korkje død eller liv, korkje englar eller krefter, korkje det som no er eller det som kome skal, eller noka makt, korkje høgd eller djupn eller nokon annan skapning, skal kunna skilje oss frå Guds kjærleik i Kristus Jesus, vår Herre» (Rom 8:38-39). L&E

Nåde eller fortjeneste?

Av Carl Fr. Wisløff

Gud lønner på sine egne vilkår. Slik er lignelsen om arbeiderne i vingården å forstå. Den er fortalt for å si oss noe stort og merkelig om Gud: Han vil stille med oss etter vilkår som han selv fastsetter. Han vil stille med oss i nåde, og ikke etter det vi fortjener. (...)

Hvorfor mener du at du hører Gud til? Hva tenker du å møte frem med på den store dommens dag?

Er det ditt eget arbeid og din egen fortjeneste du grunner ditt håp på? I så fall er det fare på ferde. Da vil det gå slik at du bare får det du har fortjent. Og det blir ikke mye! Du har med all din iver ikke fortjent annet enn at han skal sende deg bort fra seg i en evig fortapelse. Den gjeld du står i for dine synder skyld er uendelig stor, og kan ikke veies opp ved det du har fortjent.

Kort og godt: er det lønn som fortjent du vil ha, så skal du få det. Men da hører du ikke hjemme i Guds rike – for der går det ikke etter fortjeneste. Der blir frelsen gitt bare av nåde, for Jesu skyld, han som døde for oss. (...)

La oss se det i øynene. Det er en fare som heter å bli altfor hjemmavant i Guds hus. En har vært «med» så lenge at en *kan* alt sammen. (...)

Å, at ingen av oss må bli stor i seg selv – at ingen av oss går og tenker på at jeg må vel få mange perler i kronen, jeg som har vært med i arbeidet så lenge. Du kunne komme til å miste dem alle sammen! La ingen tenke

at han er større enn de andre kristne! Husk hva Jesus sier: – Den som høster, får lønn og samler frukt til evig liv, for at både den som sår og den som høster, *kan glede seg sammen!* (Joh 4:36).

Jesus ville si til Peter – og han vil si det til deg og meg som hører med blant hans venner på jorden: Husk at noen av dem som var langt fremme, skal bli blant de aller siste. Du hører meg til, du har tjent meg lenge – det har jeg ikke glemt. Men vokt deg, så du ikke begynner å tenke at du er uunnværlig, og at du har noe til gode fordi du har vært så trofast. Du må ikke glemme at alt er av bare nåde.

Professor Ole Hallesby fortalte om et besøk han en gang fikk. Den daværende forstander for misjonsskolen vdi Stavanger kom og spurte: Har du en riktig flink og god teolog å anbefale oss for misjonsskolen?

– Ja, svarte Hallesby – han så for seg en hel rekke av dyktige, begavede unge teologer.

– Det er bra, sa forstanderen, en gammel original Madagaskar-misjonær – det er bra, men han må også være *ydmyk* –.

Da syntes jeg nok at utvalget skrumpet inn og ble adskillig mindre, sa Hallesby, da han fortalte dette.

Vår Gud er en underlig nådig Gud. La oss ydmyke oss for ham. Det er de ydmyke Gud gir nåde.

*Utdrag fra boken «Ordet om korset»,
Lunde forlag, Oslo 1974*

Veien til Moria (4)

Av Per Bergene Holm

«Tal til hele Israels menighet og si: På den tiende dag i denne måneden skal hver husfar ta seg ut et lam, ett lam for hvert hus. Men dersom en husstand er for liten til et lam, da skal han og hans nærmeste nabo ta et lam sammen etter tallet på deres husfolk. Etter det hver eter, skal dere regne folk på et lam. Det skal være et lam uten lyte, av hannkjønn, årsgammelt. Et lam eller et kje kan dere ta. Dere skal ta vare på det til den fjortende dag i denne måneden. Da skal hele Israels samlede menighet slakte det mellom de to aftenstunder. Så skal de ta av blodet og stryke på begge dørstolpene og på den øverste dørbjelken på de hus hvor de eter det. De skal ete kjøttet samme natt, stekt over ilden og med usyret brød og bitre urter skal de ete det. Dere må ikke ete noe av det rått eller kokt i vann, men stekt over ild, med hode, føtter og innvoller. Dere skal ikke levne noe av det til om morgenen. Er det noe igjen om morgenen, skal dere brenne det opp i ilden.

“ ————— ”
Gud sørget også for å knytte særlige handlinger, lover og forordninger til sin åpenbaring. Slik kunne israelsfolket igjen og igjen minnes Guds frelseshandlinger og grunne på dem. ”

På denne måten skal dere ete det: Med belte om livet, med sko på føttene og med stav i hånden. Og dere skal ete det i hast, det er påske for Herren. For samme natt vil jeg gå igjennom hele landet Egypt og slå i hjel alt førstefødt i landet Egypt, både folk og fe. Og over alle guder i Egypt vil jeg holde dom. Jeg er Herren. Blodet på de hus hvor dere er, skal være til et tegn for dere. Når jeg ser blodet, vil jeg gå dere forbi. Intet dødelig slag skal ramme dere når jeg slår landet Egypt.»

2Mos 12:3-13

Påskelammet

Som vi har vært inne på tidligere, hadde ikke israelittene den gang noen Bibel. Moses var jo den første som skulle skrive ned Guds åpenbaring, og vi må regne med at det enda tok tid før Mosebøkene innhold ble lest av folket i alminnelighet. Først må vi regne med at de ble lest av prestene under høytidene, slik at folket kunne lære seg det Gud hadde talt og gjort ved å høre det. Derfor var den muntlige beretning om Guds gjerninger og ord til fedrene den viktigste kilden til kunnskap og kjennskap til Gud. Og disse beretningene ble nok først og fremst fortalt i hjemmene, slik Gud også ga fedrene påbud om. Men Gud sørget også for å knytte særlige handlinger, lover og forordninger til sin åpenbaring. Omskjærelsen og

påskemåltidet er to slike ordninger, sammen med mange lover for offer og høytider. Slik kunne israelsfolket igjen og igjen minnes Guds frelseshandlinger og grunne på dem.

Israelsfolket hadde vært omtrent fire hundre år i Egypt. Selv om den oppvoksende slekt nok fikk høre om Guds åpenbaring og løfter til fedrene, ble folket likevel preget av de hedenske omgivelsene.

“—————
Det var den førstefødte som måtte bære synden og straffen, på vegne av hele familien. Men Gud skaffet til veie et utløsningsoffer for Israel. Et lam skulle bære straffen og lide døden i stedet for den førstefødte.

—————”
Gud lot folket komme i stor nød, og da ropte de til Herren om frelse og utfrielse. Og Gud hørte folkets rop og grep inn til frelse.

Men det viktigste for Gud var ikke å frelse Israel ut av Egypt, det viktigste for Gud var og ble å åpenbare sitt frelsesråd for alle jordens slekter gjennom Abrahams ætt, Israel. Derfor var det ikke likegyldig for Gud hvordan han grep inn til frelse, men han ville også la sin frelsergjerning bære i seg bildet av den frelse han i tidens fylde skulle fullbyrde i Abrahams ætt, gjennom Jesus Kristus.

Gud lot Israel bli frelst gjennom en

dom som skulle gå over Egypt. Gud skulle holde dom over synden i Egypt. Dommen skulle ikke ramme hele folket, men Gud ville la den førstefødte i hver familie bære straffen for de andre. Den førstefødte skulle være representant for helheten.

Dette er noe vi møter i hele Guds åpenbaring. Ifølge offerlovgivningen skulle folket alltid ofre den førstefødte. Han måtte dø til forløsning for alle de andre.

I 2Mos 13:12 sier Gud at de skal ofre alt som er førstefødt, slik at når deres sønner en gang i fremtiden spør om hva som er meningen med ofringen av det førstefødte, skal de si at det var det de skulle gjøre i Egypt den gang Gud slo i hjel alt førstefødt. I prinsippet skulle også den førstefødte av mennesker vært ofret, men Gud lot den førstefødte bli utløst ved et annet offer.

Men vi forstår hva Gud ville lære Israelsfolket gjennom dette. Hvert menneske og dyr som ble født, ble født under skyld og gjeld og var av naturen død i synder og overtredelser. Det hadde ikke rett til å leve, men sto under Guds dom på grunn av synden.

Men så ordnet Gud med et offer som løste det som ble født, fra synden og straffen. Det var den førstefødte. Han måtte dø til frelse for de andre.

Slik var det også da dommen skulle gå over Egypt. Det var den førstefødte som måtte bære synden og straffen, på vegne av hele familien. Men Gud skaffet til veie et utløsningsoffer for Israel. Et lam skulle bære straffen og lide døden i stedet for den førstefødte.

Gud ville forkynne for Israelfolket at når de ble frelst ut av Egypt, så var det ikke fordi de var uten skyld. Nei, da dommen rammet Egypt, rammet den også Israel. Innfor Gud var de også under synd og dom, og måtte bli utløst fra synden og dommen. De kunne ikke bli frelst ved sin gudsfrykt, men måtte bli frelst gjennom et utløsningsoffer, en stedfortreder.

Og for å gjøre det tydelig, skulle de ta ut påskelammet fire dager på forhånd. Det skulle stilles for seg selv. Det skulle være et årsgammelt, lyteløst lam, av hankjønn. Det var ingen grunn til at det skulle slaktes. Det var i seg selv helt uskyldig, uten noen mangel som skulle tilsi at det ikke skulle få leve videre.

Og vi kan jo tenke oss den største gutten i familien, at han spurte sin far. Hvorfor tar du ikke det lammet der, det som er halt, eller det som er blindt, eller det som har den eller den skavanken? Hvorfor tar du det beste lammet? Jo, sier far, det skal ikke dø for sin egen skyld, ikke fordi det fortjener det, men det skal dø i stedet for deg og meg. Og da har Gud sagt at det må være lyteløst, uskyldig, for det skal ikke bære sin egen synd og straff, men vår synd og straff. Da kan du tro den førstefødte gransket lammet nøye! Hans eget liv avhang av at lammet var lyteløst.

Forbigang

Når dagen kom, skulle lammet slaktes, midt mellom de to aftenstundene, det vil si etter mørkets frembrudd og før det var helt mørkt. Det viktigste

ved lammet, var at det måtte dø. Blodet vitnet om at lammet hadde blitt slaktet og var dødt. Blodet ble strøket på dørstolpene og på det øverste dør-treet i huset. Det var til vitnesbyrd for morderengelen som skulle gå gjennom Egypt. Da han så blodet, gikk han forbi. Det er derfor det kalles påske – pesach – forbigang. Dommen gikk forbi, for det var en annen som hadde tatt straffen og som hadde gitt sitt blod til soning for synden.

“—————
Hva synd de enn hadde gjort, om de var frimodige eller redde, om de var visse i sin tro eller skjelvende, det var bare spørsmål om én ting: om de var dekket av blodet.
—————”

Israelfolket skulle sitte inne i huset, bak døren, dekket av blodet. Hvilken anskuelsesundervisning for folket, om den frelse som en gang skulle virkeliggjøres gjennom Israels folk i Jesus Kristus.

Det var nok mange slags mennesker som var dekket av blodet. Her var det både fromme og gode, og her var det ugudelige og syndere av alle slag. Men det var bare spørsmål om én ting, om de hadde tatt sin tilflukt bak den blodbestenkte døren. Da var de innenfor trygg innhegning, da gikk de fri dommen, for den rammet en annen. Hva synd de enn hadde gjort, om de var

frimodige eller redde, om de var visse i sin tro eller skjelvende, det var bare spørsmål om én ting: om de var dekket av blodet. For morderengelen så bare etter én ting, han så etter blodet. Der hadde dommen vært, der var det betalt og gjort opp, så gikk han videre.

Lammet skulle spises helt

Lammet som hadde gitt sitt liv til frelse, skulle de spise. Men de skulle ikke spise det rått eller kokt i vann, men stekt over ild. Ilden er i Skriften bilde på Guds brennende dom. Lammet skulle gjennom ilden i stedet for folket. Og folket skulle spise lammet helt, med hode, føtter og innvoller. De skulle tilegne seg det lyteløse lammet, det skulle bli ett med dem.

Gud vil at stedfortredertanken skal være helt tydelig. Lammet skal representere israelittene overfor Gud, gjelde i deres sted. Lammet skulle ikke bare bli gjort til ett med dem, slik at det ble gjort til den synd som de hadde. Lammet skulle ikke bare dø i deres sted, men de skulle også tilegne seg det lyteløse lammet og gjøre det ett med seg. De skulle få del i lammets

“**Guds Sønn skulle bli gitt et menneskelig legeme. Han skulle bli vår bror, bli en av oss, for å bli det Guds lam, vår førstefødte, som tok på seg å dø i vårt sted.**

lyteløshet og skyldfrihet. Det som du spiser, blir ett med deg. Det går ikke mange timene, så kan du ikke skille det som du har spist fra kroppen din. Det er tatt opp av kroppen din og har blitt ett med deg. Slik skulle israelsfolket tilegne seg lammet, fullt og helt. De skulle spise hodet, føttene og innvollene. Lammets rene sinn og tanker, lammets uskyldige ferd og gang, lammets rene indre, hjerte og nyrer – alt måtte være med.

Carl Olof Rosenius sier et sted: «Jeg har sett et hellig hode med tornekrone, i det hodet er mine gode tanker». Og han fortsetter med å beskrive Jesus, hans hender og føtter, hans hjerte og sinn. Tenk, jeg skal få tilegne meg det som mitt. Han gikk ikke bare i døden for meg, er ikke bare det Guds lam som bar min synd og døde med den, hvor stort det enn er. Men han vil også være min med alt sitt. Jeg skal få rose meg av ham, og kle meg i hans rettferdighet. Ja, sier Jesus, om vi ikke eter hans kjøtt og drikker hans blod, så har vi ikke del med ham. Da tenker ikke Jesus på nattverden, men han tenker på å tilegne seg hans stedfortredergjerning.

Og igjen må vi minnes det som hebreerbrevet siterer fra Salme 40: – Offer og gave ville du ikke ha, men et legeme laget du for meg. I bokrullen er det skrevet om meg. Det var en forskrift for Jesus.

Allerede Det gamle testamente sier til Israel at det er ikke offeret eller offergaven i seg selv Gud er opptatt av. Det er ikke den han har behag i. Nei, det er alt sammen skrevet om Jesus. Det er en forskrift for ham som Gud i

“—————
Du kan ikke både ta imot Jesus og frelsen i ham, og så forbli i synden og verden. Nei, Jesus er åpenbart til frelse fra synden.
————— ”

tidens fylde skal sende. Guds Sønn skulle bli gitt et menneskelig legeme. Han skulle bli vår bror, bli en av oss, for å bli det Guds lam, vår førstefødte, som tok på seg å dø i vårt sted.

I Heb 1:6 står det om «når Gud fører sin førstefødte inn i verden». Han er Guds førstefødte, men han føres inn i verden som den førstefødte for alle, for å bli til utløsning for alle sine brødre og frelse dem fra synden og dommen med sitt blod.

Israelittene var i trelldom. Påskemåltidet skjedde sammen med oppbruddet og utgangen av Egypt (2Mos 12:11). Å ete påskelammet uten å bryte opp fra trelldommen, uten å gå ut av Egypt, ville være meningsløst, det ville jo innebære å forbli i trellelivet.

Slik er det også med frelsen i Jesus. Du kan ikke både ta imot Jesus og frelsen i ham, og så forbli i synden og verden. Nei, Jesus er åpenbart til frelse fra synden, til utløsning fra verden og dommen over verden. Derfor må du ta imot Jesus og bryte opp.

Usyret brød

Og vi skal bare ta med oss to av forskriftene knyttet til påskelammet til sist. Det skulle spises sammen med

usyret brød. Det er et bilde på det gamle livet, det som hadde gått i arv fra fedrene, slik surdeigen er det som stadig tas ut og går i arv fra den ene brøddeigen til den andre. Du er ikke frelst for å leve videre i det gamle livet, men for å leve et nytt liv i samfunn med Gud. Du har brutt opp fra trelldommen under synden og verden for å vandre på veien mot himmelen, «på sannhets sti, alt ondt forbi, til himlens sorgenfri». Glem ikke det! Hvis du igjen vender deg til synden og verden, er alt forgyves.

Bitre urter

Påskelammet skulle spises med bitre urter. Frelsen i Jesus innebærer ikke at livet her i verden og mot himmelen er uten forsakelse, uten kamp og lidelse, uten smerte.

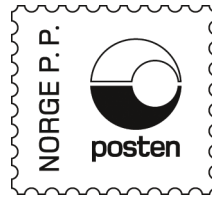
Visst har vi løfter om et hjemland i himmelen, et mål, hvor det ikke er sorg eller savn, sykdom eller død. Men vi er ikke der enda, vi vandrer gjennom en tåredal, gjennom denne verdens ørken. I verden har dere trengsel, sier Jesus.

Vårt barnekår innebærer også legemets forløsning, men det barnekåret eier vi i troen og håpet, det ser vi ikke (Rom 8:23-25). Det venter vi på, det vandrer vi mot, men vi ser det ikke, og skal ikke se det og oppleve det før Jesus henter oss hjem til seg. Vær innstilt på det, at det hører bitre urter med!

Del 4/6

Forts. i neste nr.

L&E

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Her en kilde rinner

Av Ingar Gangås

William Cowper (1731-1800) var en av Englands største diktere i andre halvdel av det 18. århundre. Han mistet som seksåring sin mor, som han var sterkt knyttet til. På skolen ble han tidlig et mobbeoffer, men fullførte jusstudiet, som han aldri praktiserte. Han var svært plaget med melankoli og alvorlige depresjoner. Da han var 24 år, mistet han sin far, men venner hjalp ham til en stilling som sekretær i Overhuset. Men da han skulle begynne, taklet han ikke presset. Han ble tvangssendt til et privat asyl drevet av en kristen lege. Etter å ha slitt med mørke og dyp angst i åtte måneder, fant han en oppslått Bibel og leste om Lasarus' oppvekkelse. Ikke lenge etter leste han fra Romerbrevet (3:25) om Jesus Kristus, som Gud stilte til skue i sitt blod som en nådestol ved troen. Da rant lyset og han fikk se at Jesus var hans frelser.

Han ble aldri kvitt sin melankoli, men skrev etter dette mange salmer. Én av dem var: «There is a fountain filled with blood» (Det er en kilde fylt med blod). Denne salmen ble omdiktet av Betty Ehrenborg-Posse og trykt på norsk i 1856. Lars Oftedal bearbeidet

den i 1875, slik vi kjenner den i dag. Her gjengir vi tre av versene:

*Her en kilde rinner,
salig hver som finner
kilden dyp og klar,
skjult, men åpenbar.*

*Om du der deg tvetter,
den hver synd utsletter.
Denne kilden god
er vår Frelses blod.*

*Dyre livsens kilde,
dine strømmer milde
går med helseflod
ut fra korsets fot.*

Det siste Cowper skrev, var boken «Den bortstøtte» i 1799. Han var overbevist om at han var forkastet av Gud. På dødsleiet satt en nær venn hos ham. Han har beskrevet hans ansiktsuttrykk som svært mørkt og dystert. Men en halv time før døden inntrådte, skjedde det noe. Plutselig strålte ansiktet som en sol, «med et blick av undring og ubeskrivelig fryd». Det var som han så Jesus og tilbad sin kjære frelser. Dette uttrykket varte helt til han døde, og fulgte ham i graven.